

HARKÁNAK- HARKÁRÓL - HARKÁÉRT

A HARKAI KÉPVISELŐ TESTÜLET KIADVÁNYA

HARKAI HÍRMONDÓ

Tartalom:

Rombai László: Tisztelt Harkaiak!!

Papp Attila: A Liszt Ferenc kerékpártúra margójára

Szüreti felvonulás 2004.

Tűz volt az iskolában....

Dr.Hargitainé Kecskés Éva: Sprotudvar az iskolának

Felhívás az olvasókhöz

Tóth család: Szívből köszönjük

Haris Vincéné: ZÖLD ROVAT

*Dr.Hargitai László: Megalakult a Sorononi-hegység
Naturparkért Egyesület*

Haris Vincéné: Fejezetek Harka krónikájából 8. rész

Szabó Károly: Szent Péter Pál harangja

Szabó Károly: Gondolatok egy osztálytalálkozó után

Szabó Károly: Híres emberek Harkán

Tisztelt Harkaiak!

Kicsit formabontó módon kezdjük soros híreinket, mert mint polgármester, szeretnék hangsúlyt adni egy fontos közlendőnek. A közoktatási törvény módosításával és a kistérségi társulások kialakításával foglalkozó sajtóhírek hatására községünk lakosai is attól tartanak, hogy az önkormányzat kénytelen lesz az óvodában és az iskolában korlátozó intézkedéseket tenni, esetleg bezárni azokat. **Szeretném nagyon hangsúlyozottan kijelenteni, hogy a képviselő-testület nem fontolgatja az óvoda, és az iskola, vagy az iskola felső tagozatának megszüntetését.** Azonban, mivel a személyi jellegű (kötelező béremelések) és egyéb (gáz, víz, villany, stb.), az intézményeket terhelő kiadások megemelkedtek, a kiadások fedezetét biztosító óvodás és iskolás gyermekek létszáma után járó állami normatív támogatás pedig a csökkenő csoport és osztálylétszámokkal arányosan csökken, és ezért a kiadások fedezetét az Önkormányzatnak kell kigazdálkodnia, előfordulhat, hogy racionálisabb létszámgazdálkodást kell folytatnunk. Ez akár munkahelyek megszűnését is maga után vonhatja.

Ezek előrebocsátása után a Harkai Hírmondó utolsó számának megjelenése óta eltelt időben történeteket röviden, a következőkben foglalhatjuk össze. Kéthónapos szünet után, szeptember 13-án tartotta képviselő-testületünk az első őszi nyilvános ülést, melyen a testület megvitatta, és elfogadta az I. félévi költségvetési beszámolót, a félév bevételeiről és kiadásairól.

A szűkös költségvetés nem hagyott lehetőséget fejlesztésekre. A rendelkezésre álló pénzeszközök az intézmények működtetésére, és fenntartására éppen hogy elegendők. A lehetőségeken belül áldoztunk az iskola és óvoda eszközfejlesztésére. A belső iskolaudvarban megoldottuk a csapadékvíz elvezetését, és kicseréltük a sok bosszúságot okozó szennyvízcsatorna meghibásodott szakaszát. Az épülő iskolaudvar vegyszeres gyommentesítése megtörtént. Dr. Szájer József úr felajánlásából, valamint Önkormányzatunk támogatásával remélhetőleg jövő év tavaszára megvalósul a kb. 1500 m². füves, sportolásra, szabadidős sportok végzésére is alkalmas udvar kialakítása. Az iskolatej programot kiterjesztettük az óvodára is.

Döntés született arról, hogy Önkormányzatunk továbbra is részt vesz a „Bursa Hungarica „ programban, ezzel is segítve a felsőfokú oktatásban tanuló harkai diákokat.

Reményeink szerint hamarosan megkezdődhet a harkai ásványvíz kiaknázására irányuló próbafúrás. Az eredményekről az újságon keresztül is tájékoztatást adunk.

A szelektív hulladékgyűjtés előszeleként két, műanyagflakonok gyűjtésére szolgáló gyűjtőkonténer lett kihelyezve, melyeket egyre inkább használunk. Mivel gyakran megtelnek, ezért kértük a szolgáltatótól a gyakoribb ürítést. A hulladékgazdálkodási program folytatásaként a jelenlegi helyeken u.n. hulladéksziget kerül kialakításra, amivel tovább bővül a szelektív hulladékok gyűjtése.

Sajnos, rossz hírek is vannak.

Önkormányzatunk ez évben pályázatot nyújtott be a Határőr utca felújítására, valamint a Keresztúri utcában lévő járda felújítására a SAPARD pályázat keretében. A pályázatban igényelt összeg 12 millió Ft, melyet forráshiányra való hivatkozással elutasítottak. Az utca középső, kb. 100 méteres részét, a szűkös anyagiak ellenére is ki kell javítanunk. Elkeserítő, hogy településünkön egyre inkább elterjed a rongálás, a szemetelés, a „köz érdekeinek” semmibe vétele. Példa rá a játszótér rongálása, az evangélikus templom melletti padok széttörése, és még lehetne a sort folytatni, pl. azzal, hogy a „zöldhulladékot” sokan a szántóra, mezőre, földútra, a szőlősorok közé viszik, amely *más tulajdona*.

Vannak azonban pozitív példák is, többek közt Szalai Béla, aki a saját portáján kívül, a Rét utca sarkán lévő területet is gondozza.

„Gyászol Sopronkövesd” olvastuk a Kisalföld c. újságban. Harka ilyen okból ne gyászoljon. Pedig közel állunk hozzá. Fiatalok és idősek, segédmotoron, bukósisak nélkül, gyakran kettő személlyel, a sebességnek fittyet hányva száguldoznak. Fiatalok, belterületen és külterületen, magánterületen és közterületen, rendszám nélküli személygépkocsikon száguldoznak vezetői engedély, kellő vezetési ismeretek nélkül. Megszokássá vált, hogy szórakozóhelyre, étterembe, kávéházba, kocsmába gépjárművel járnak, és utána alkohol hatása alatt vezetnek. Ez így természetes? Nem! Cinkosok vagyunk, ha nem teszünk ellene. Addig, amíg közvetlen környezetünkben nem következik be tragédia. Addig, amíg kisgyermeket, idős embert, beteget, vagy egészségest, de mindenképpen felelőtlen emberi magatartás miatt bekövetkezett tragédia következtében nem kell gyászolni.

Összefogásra van szükség, amelyhez kérem minden felelősen gondolkodó ember segítségét. A szülők, a család segítségét. Az oktatási intézményekben dolgozók segítségét. **Együtt, összefogva könnyebb és eredményesebb!**

*Rombai László
polgármester*

Papp Attila: A Liszt Ferenc kerékpártúra margójára

Elindult a 274 túrázó.....

Végre így is átléphetjük a határt ott, ahol másfél évtizede még szögesdrót és akna tiltotta ezt

A túra harmadik állomásán polgármesterünk és Doborján alpolgármestere koszorúzta meg Liszt Ferenc szobrát

Liszt Ferenc szobránál Perkovác Tamás, a túra egyik szponzora méltatta Liszt Ferenc munkásságát és a térség kötődését hazánkhoz

A túra legfiatalabb résztvevői, akik a felnőttekkel azonos távot, kb. 22 km-t kerekettek kicsi kerékpárjukon

Győzelem, teljesítettem a távot mondja és jelzi az iskola igazgatónője

Most keresem a szavakat, hogy újra felidézzem azt az augusztusi délelőttöt. Az emlékezésben segítettek az itt közölt fényképek, melyek ha nem is tudják visszaadni azt az élményt amiben részünk volt, egy kicsit újra átéltem mindazt, ami az előző napon még rettegésben tartott. Szakadt az eső, az éjszakát az ablakon kibámulva szenvedtem végig. Alig vártam a reggelt.

Reggelre, mintha másnapos lettem volna egészen addig, amíg végre ki nem sütött a Nap. És a Nap az égiekkel együtt velünk volt. Oly annyira, hogy aki nem vigyázott, főtt rák színűre változott, mire visszaérkezett a harkai sportpályára. Osztrák barátaink kitétek magukért a két kinti állomáson. Frissítővel és szendviccsel fogadták a túra résztvevőit Nyéken és Doborjában, ott megtekintették a Liszt Ferenc múzeumot, majd részt vettek a művész szobrának koszorúzásán is. Szinte könnyekig meghatott, amikor kint találkoztam a három kis aprósággal, bukósisakjukban kicsi kerékpárjukon falták a felnőttekkel együtt a kilométereket. Hát ezért rendeztük és szerveztük hónapokon keresztül. Megérte... futott át az agyamon.

Rohan velünk az idő, beindult a szeptemberi rohanás, az iskolakezdés s bizony már októbert írunk és de jó visszagondolni arra a vasárnapi kerékpártúrára, hiszen sokunknak az volt az utolsó nyári élménye. Így, nagy betűkkel ÉLMÉNY!

Most már talán azt is kijelenthetjük, hogy sikerült hagyományt teremteni. Egy kerékpártúrát, melyen nem csak a harkaiak aprajánagyja pattan nyeregbe, hanem a környékbeli települések lakói is. Persze nem gondolom, hogy az angol és belga résztvevők ezért utaztak volna ide, de mindenképpen dicséretes és hízog, hogy velünk tartottak, sőt velünk izgultak a tombolahúzáson. És milyen kegyes volt hozzánk még Fortuna is. Vendégeink nevezőlapját is kihúzták a gyerekek. Nyereményük bizonyára kedves emléktárgy lett hazautazásuk után.

274 elszánt kerékpáros, akik az előző napi zord idő ellenére bíztak, eljöttek hozzánk, részt vettek a túrán, tisztelegtek Liszt Ferenc emléke előtt és áldoztak a sport oltárán.

Sajnos mint szervező, nem számolhatok be a kerékpározás élményeiről, hiszen a sikeres lebonyolítás érdekében más teendőim akadtak, de négy kéreken kijutottam Nyékre és Doborjába, így követni tudtam az eseményeket. A sikerért köszönettel tartozom mindenkinek, aki a segítségemre volt. Külön köszönet Rombai László polgármester úrnak, akire az előkészítésben is mindig számíthattam. A nyéki önkormányzat után most a doborzáni önkormányzattal is sikerült jó kapcsolatot kialakítani, s mint önkormányzati képviselő ez külön öröm számomra.

Végül szeretnék eldicsekedni azzal, hogy kiemelt figyelmet kaptunk ezen a napon, szinte minden média beszámolt rendezvényünkről. A helyi és a burgenlandi rádió, a hazai és osztrák sajtó, valamint több internetes oldal is arról beszélt, ami nálunk, velünk történt, ami a miénk. Egy kerékpártúra és Liszt Ferenc. Tavasszal újra elő hát a biciklikkel, edzeni, edzeni, mert **2005. augusztus 28.-án újra Liszt Ferenc kerékpártúra!**

Tűz volt az iskolában.....

.....szerencsére csak a soproni tűzoltó parancsnok éberségellenőrző riadója szerint. Egy tanteremben volt az elképzelt tűz, ahol egy gyermek is veszélyben volt. A tűzriadó egy összehangolt közös gyakorlat volt, a soproni tűzoltóságon kívül, a környék önkéntes tűzoltóit érintette. A riadóban részt vevő környező községek önkéntes tűzoltói megkezdték a gyakorlatot, közben megérkezett a soproni tűzoltók kocsija is. Minden a legnagyobb rendben, fegyelmezetten és rutinosan történt, amikor a soproniak éles riasztást kaptak egy valódi tűzhöz. A gyakorlat ezzel természetesen nem szakadt meg. A soproni tűzoltó autó szirénája felbőgött, villogtak a kék fények, a lánglovasok felugrottak a helyükre az autójukon és elviharoztak. Közben az önkéntesek eloltották a feltételezett tüzet, és egészségesen kimentették a tűzfészekben ragadt kisfiút, akit azonnal átadtak az egészségi állapotát vizsgáló orvosnak.

A gyakorlat közben természetesen egy kis zavar keletkezett a közlekedésben. A helyszínt megközelítő autók kétségbeesett arcát látva érezhető volt, hogy a gyakorlat nem tűnt megrendezettnek.

Tűzoltóink ez alkalommal is bebizonyították, hogy ha valóban tüzet kellene oltaniuk, számítani lehet segítségükre, s az utánóplás is ott van a nyomukban, az ifjú tűzoltóink személyében.

Dr.Hargitainé Kecskés Éva: **Sportudvar az iskolának**

Harmadik tanévünket kellett úgy megkezdennünk, hogy az elvett iskolaudvar helyett nincs a tanulóinknak helye a tornaórai külső gyakorlatok megtartására, és egy kis fogócskázásra az óráközi szünetekben. Az önkormányzat szűkös anyagi lehetőségei miatt a kijelölt új helyen csupán annyi történeted eddig, hogy a terepet rendezték és kerítéssel látták el. A megoldáshoz jól jött a Dr.Szájer József képviselő úrtól, – iskolánk volt igazgatójának fiától – kapott 200 ezer forinttámogatás, mely összeget az önkormányzat kiegészíti, és így tavasszal ki tudunk alakítani egy füves sportudvart. Az előmunkálatok - gyomirtás, termőföldszállítás, stb.- megkezdődtek.

A talajt a téli fagyok teszik majd alkalmassá a füvesítésre. Azt tervezzük, hogy a sportudvar egy része kültéri fajtáékkal lesz kialakítva, melyhez a faanyagot a Tanulmányi Erdészeti Rt. vezérigazgatója, Dr.Jámbor László adja. Természetesen a sportudvart használhatják majd az óvodások is, azért is, hogy ne legyen számukra idegen az iskolai környezet, ha majd szeptemberben nálunk kezdik a tanévet. A nagycsoportosok heti egy alkalommal a tornaszobát is használhatják.

Ha már szót kaptam, röviden tájékoztatom az olvasót, hogy az Andrassy Kalinka Művészeti Iskola keretében október 1-jén nagy érdeklődés kíséretében megindult iskolánkban a modern tánc tanítása. Folytatjuk az emelt szintű német nyelv, és beindítottuk az angol nyelv tanítását. A ma már mindenki számára elengedhetetlen informatikai ismereteket, már az első osztálytól oktatjuk.

Szüreti felvonulás 2004.

Ebben az évben a Harkai Búcsú kivételével minden rendezvényünkön ragyogóan sütött a Nap. Így volt ez a szüreti felvonulás alkalmával is. Talán ennek köszönhető, hogy a rendezvény kicsalogathatta azt a nagyszámú felvonulót (*ha jól számoltuk, 237-en vonultunk fel gyalog, vagy valamilyen feldíszített járművön*) és sok érdeklődőt, akinek nagy élményben lehetett része. A bortermelők legjobb boraikat, az alkalomhoz illően öltözött csinos asszonyok pedig, meleg pogácsájukat kínálták. A színes felvonulást és a hangulatot még színesebbé tették azok a dekorációk, melyeket erre az alkalomra készítették egy-egy ház előtt, és a Liszt Ferenc parkban, a „mázsatéren”.

A csupán résztvevők nevében köszönetünket fejezzük ki mindenkinek, aki szervezte, dekorálta a közös tereket, vagy csupán saját portáját.

(Szerkesztőség)

A feldíszített szőlőszüretelő gépet azért nem a fülkében látható kislány, hanem a gép tulajdonosa, Mikó Attila vezette

A legkisebb „gépesített” felvonuló.....

.....és volt aki gyalog, mások feldekorált járművön vonultak végig Harka utcáin

A szervezők és dekorátorok koszorúja.....

..és aki felelevenítette ezt a hagyományt Haris Vincéné

Kedves Olvasó!

A következő három fontos ügyben kérjük a véleményét:

1. Azt tervezzük, hogy a közeli településekkel közös hírújságra váltjuk a *Harkai Hírmondót*. Ezzel talán közelebb kerülhetnénk egymáshoz Fertőrákos, Ágfalva, Kópháza,³ Nagycenk szomszédos településekkel. Megismerhetnénk egymás eredményeit, gondjait. Sűrítethetnénk az újság megjelenését, igaz, akkor magunkról egy-egy alkalommal kevesebb hírt tudnánk leköszölni.
2. Úgy gondoljuk, hogy a **Harkai Búcsú napját** tegyük át Péter Pál napjára. Indokaink: Augusztus 20. körüli napokon a környéken nagyon sok rendezvény van. Búcsúk,⁴ sörnapok, borfesztivál, és sorolhatnánk. Ez nagyfokú érdektelenséget eredményez és nem csupán vendégek nem jönnek kellő számban, de azt tapasztaljuk, hogy a harkai

lakosok is szívesebben keresik fel a környékbeli programokat, mint a harkait.

3. Falunapunkra szeretnénk valami olyan programot rendszeresíteni, ami máshol még nincs, súlya viszont akkora legyen, mint a halászléfőző, vagy a kolbásztöltő napnak. Lehetne pl. **borostyánkő napokat** rendezni, a borostyánkő út emlékére alapozva. Ezt meg lehetne hirdetni a környező országokban is, ahol az út annak idején áthaladt. Korlátlan lehetőségeket lehetne hozzá csatolni.

Kérjük, juttassa el véleményét szerkesztőségünkbe, mert ez a lap önökért, harkai lakosokért van. Ügyeink közősek, ezért szeretnénk, ha a mindenkit érintő ügyekben mindenki elmondaná javaslatát.

Szívből köszönjük.....

Szép régi szokás tért vissza Harka szürke napjainak fényesebbé tételére. Az utóbbi években újra rendszeressé vált, hogy az egykori vidám osztályközösségek találkozájára szólít az iskolacsengő. Sajnos, ahogy telnek az évek, úgy csökken egy-egy osztály létszáma, lesznek egyre kevesebben résztvevői az együtt töltött iskolai évek felidézésének. Emlékükre született egy hagyomány az osztálytalálkozók egyik programjaként. A boldog találkozó résztvevői a már nem élő tanárok sírjainak koszorúzásán kívül felkeresik elhunyt osztálytársaik emlékhelyeit is. A legutóbbi 35 éves találkozóra összegyűlt osztálytársak közül már öten nem vehettek részt, közöttük a mi Erzsikénk sem. Kislányomat, nővérünket, Lentovicsné Tóth Erzsébetet, – aki 1955. április 4-én született –, fiatalon, 31 évesen korában ragadta el közülünk a halál. Családunk máig fájó szívének nagyon jól esett a megemlékezés. Könnyezve mondunk köszönetet a szervezőknek, az osztálytársaknak, hogy leutaztak Ivánba Erzsike sírjához, s elhelyezték a megemlékezés gyönyörű virágait.

Köszönjük Nektek kedves osztálytársak!

(TóthCsalád)

Hálás szívvel mondok köszönetet gyermekeim nevében is a Harkán 1969 évben végzett általános iskolai osztálynak, hogy feleségem, Pál Mária sírjára virágot helyezve emlékeztek meg egykori iskolatársukról.

Horváth József, Keresztúri u. 33.

Haris Vincéné: **ZÖLD ROVAT**

naponta kb. 300 alkalommal hordanak eleséget a kicsinyeiknek. Táplálékuk a különböző rovarok, pókok és összel a bogyók is. Sokkal ritkább mint a házi rozsdafarkú. Hazánkban ez a faj is védett, eszmei értéke 50 000 Ft. A rozsdafarkúak a mi erdeinkben, kertjeinkben is gyakori madarak.

Az év fája 2004-ben, a fekete nyár (*Populus nigra* L.). A fűzfélék családjába tartozik. Hazánkban az óriás méreteket elérő fekete nyárok, tipikusan az árterek fái voltak, de a múlt századtól ültették a Duna-Tisza közti homokhátra is. A hosszú életet, 200 – 300 évet is megélő fekete nyárnak számos változata ismert. Ezek közül kiemeljük a **jegenyenyár** (*Populus nigra Italica*) változatot. Különösen értékes az alvórügyek burjánzásából kialakult daganatokkal (ezek néha cipó nagyságúak) rendelkező **csomoros nyár** (topolyának is nevezik), mely megmunkálva dekoratív, egyedi rajzolatokkal rendelkezik. A bútortiparban lakás és kültéri bútorok gyártásához rendkívül keresett. A nem csomoros változat fájából régen fapapucsot készítettek, teknőt vájtak a teknővájó cigányok. Ma a nemesnyárok mellett használják cellulóz és gyufagyártásra, rakodólapok és gyümölcsös ládák készítésére is.

Madárbarát kert, a madarak védelméért.

Kert...madárdal nélkül?? Elképzelhetetlen, igaz?

Napjainkban, amikor növényeket és az állatokat egyre több élőhelyről szorítjuk ki, nagyon sok ember felteszi a kérdést: mit tehetek én? A mindennapokban közvetlen környezetünkben is sokat tehetünk a körülöttünk élő élőhelyek megóvásáért. Aki a kertjét szereti és gondosan ápolja, attól nem áll messze a természetvédelem sem, hiszen a kert környezetünknek egy olyan eleme, amelyben sok élőlény talál otthonra, miközben megpróbálnak alkalmazkodni hozzánk. A kert egy élőhely. **Legyen önnek is madárbarát kertje!** Ez egy program, melyet a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület hirdetett meg. Harkán a Friedrich és a Haris család, valamint az Óvoda már részt vesz ebben a programban. Javasolom, hogy a kedves olvasó sétáljon el a Szeder utcába, ahol az 1. sz. házban Hadnagy család kapuján néhány hónapja egy szép, nagyon kedves táblát fog látni. Ezt a táblát ők, eddigi e téren kifejtet munkájuk elismeréseként kapták. Kedves Eszter és Gábor! Igazán büszkék lehetnek rá! Gratulálunk!

A „madárbarát kert” programról a 6. osztályos tanulók ismertetőt fognak eljuttatni minden családnak. Ha az ismertető nevéken kívül valaki még részt vesz ebben a programban, attól elnézést kérek, nem szándékosan hagytam ki a felsorolásból, egyúttal arra kérem, hogy jelezze felém.

Őszi erdei iskola

Iskolánk tanulói az elmúlt hetekben 2 – 2 napot töltöttek erdei iskolában. Az alsó tagozatosok Tómalom környékét, és a Szárhalmi erdő élővilágával ismerkedtek meg. A felső tagozatosok pedig községünk környékének élőhelyeit járták be. A 6. osztály tanulói az egyik napon a Tihanyi-félszigeten túráztak. Megismerkedtek és gyönyörködtek a félsziget természeti és épített értékeivel. Nagy öröm látni a gyermekeink érdeklődését, állatok, növények iránti lelkesedését! Különösen nagy öröm, hogy a nap múlva 2 kislány, név szerint Bujdosó Bianka és Gazdag Dánielben, minden bizonnyal a két napon látottak – hallottak hatásán fellelkesedve egy őszi termésekből összeválogatott és elkészített kosárral díszítették osztályukat. Gratulálunk gyerekek! Szép példát mutattatok társaitoknak arra, hogy milyen egyszerűen lehet izlésesen környezetünk dekorálására felhasználni azt, amit a természet alkotott.

Kedves harkaiak, családok, baráti társaságok! Gyönyörű természeti környezet veszi körül falunkat. Használjuk ki, ezt a mások által irigyelt lehetőségünket! Gyönyörű az ősz, az erdő és mező színeiben pompázik. Amit nyitott, vagy csukott ablakunkból látunk a távolban, közelről még csodálatosabb. Sétáljunk, túrázzunk, töltsünk több időt a szabadban, a természetben!

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Visszatérve az előző számunkban ígéretekre, kicsit megkésve, de megköszönjük mindenkinek, aki bármilyen segítségével, adományaival, vagy más módon hozzájárult a falunapi rendezvények sikeréhez. Sokat töprengtük, mi legyen a támogatók közzétételének módja, de nem találtunk olyan megoldást, amivel név szerint tehetjük volna meg ezt. Ha neveket sorolnánk fel, akaratunkon kívül kimaradhatna valaki, s azt nem szeretnénk. Tudjuk, hogy aki adott, nem azért adta, mert szeretné, ha neve bárhol közzé lenne téve, hanem azért, mert harkainak érzi magát, amit adományával igyekezett kifejezésre juttatni. A célja volt közreműködni pénzadománnyal, segítségadással a szervezésben, a tűzoltók felkészítésében, röviden abban, hogy a falunap sikeres legyen, hogy minden harkai jól érezze magát, s az ide látogató idegenek is, kellemes élményeikre emlékezzenek. Köszönet mindeztért.

(szerk.)

Dr.Hargitai László: *Megalakult a Soproni-hegység Natúrparkért Egyesület*

A Harkai Hírmondó ez év március-áprilisi számában közöltünk tájékoztatást arról a kezdeményezésről, amelyet Ágfalva – Harka – Sopron agilis, természetet kedvelő polgárai indítottak el. Nos ennek az embert szolgáló, az érintett térség nevezetességeit, történelmi múltját élető szerveződésnek a megalapítására, az alapító tagok és szervezetek részvételével, 2004. október 7-én Harkán került sor. Az egyesület létrehozására azért volt szükség, mert a Natúrpark céljainak megvalósításához pályázatokon elnyert sok-sok pénzre van szükség. Márpedig ebben az esetben pályázni csak egy a cégbírósnál bejegyzett szervezet tud. Az ügyek intézésére – mindenek előtt a Soproni-hegység Natúrpark hivatalos bejegyeztetésére és a szükséges miniszteri jóváhagyásra – 1 év időtartamra, hét tagú elnökséget hoztunk

létre, melyben az alapító települések, illetve szervezetek 1-1 képviselője került. Községünket a Képviselő-testületünk határozatának megfelelően, most én képviselem. Az elnök Vadon László lett, tagjai Gaál István Ágfalva polgármestere, Taschner Tamás koordinátor Sopron képviseletében, Dr.Gimesi Szabolcs a civil szervezeteket képviseli, Dr.Jámbor László a térség erdeit gondozó Tanulmányi Erdőgazdaság Rt. vezérigazgatója, Dr.Lakatos Ferenc a Soproni Erdőkért Környezetkultúra Alapítvány (SEKA) elnöke, titkára Szlávik József lett. Az egyesület nyitott, egyéni és jogi személyek előtt egyaránt. Az alapító tagokon kívül az lehet tag, aki elfogadja az alapszabályt és fizeti a tagdíjat. A tagdíj évente az egyéni tagoknak 2 400 Ft, szervezeteknek 10 000 Ft, településeknek 10 Ft/lakos. Az egyesületnek lehet pártoló tagja is, aki – vagy amely szervezet – adománnyal támogatja az egyesület céljainak megvalósulását.

Haris Vincéné:

FEJEZETEK HARKA KRÓNIKÁJÁBÓL

8. rész „Hol sírjaink domborulnak”....

Sorsunk, hogy születünk, végig küzdjük életünk, utódokat nemzünk és meghalunk. Ősidők óta minden népnek, kultúrának különböző temetkezési szokásai alakultak ki. A keresztények a templomok köré temetkeztek. Így Harkán is a templom körül volt a temető. A leírásokból is tudtak különböző forrásokból, de a templom falán közel 400 éves sírkövek is ennek bizonyítékai. Itt korábban még fakereszt is volt. Az 1969 – 70 –es restaurálás alkalmával a templom körül több próbaásást is végeztek a régészek. A temetőt a magyarnál a német nyelv sokkal szebben fejezi ki, békeudvarnak, (Friedhof), vagy templomudvarnak (Kirchhof) nevezi. Mindkét elnevezés használatos ma és az utóbbi az elmondottakat igazolja. Mária Terézia 1750 körül hozott egy rendeletet, mi szerint másutt is lehet temetkezni, nem csak templomok körül. Harkán 1783 november 1-jén alakulhatott meg újra az Evangélikus Gyülekezet és a várostól kapott területet templom, paplak és temető számára. Így minden bizonnyal ettől kezdődött az új temető használatba vétele. Erre az időre esik az első népszámlálás is, ami szerint 953 lakója volt Harkának. Ők szinte mindannyian evangélikusok voltak. Nem tudjuk, hogy a 30 főnyi katolikus lakosság használta-e továbbra is a régi temetőt. A későbbiekben a katolikusok is az evangélikus temetőben temetkeztek. Az utolsó katolikus tanító és az ugyancsak katolikus utolsó vízimolnár sírja még megvan a temetőben (Windisch és Bahnemann). A temető 200 éven keresztül a falu szélén volt. A régi harkaiaktól sokszor hallhattuk, hogy a falu legmagasabb területén van a temető, mégis a talajvíz szempontjából nagyon kedvezőtlen helyre került. Az államosításig az Evangélikus Gyülekezet tulajdonában volt. Az idősebbek bizonyára emlékeznek a korábbi szép kovácsoltvas kapura. Keskenyebb volt, de magasabb a mainál. Egy egykori harkai parasztyerek –aki Pozsonyban vaskereskedő lett– adományozta a falunak az evangélikus templom kerítésével együtt, 1903-ban.

A temetőben a nyomókútánál állva láthatjuk a környező hegyeinket, a gyönyörű környéket. A temető mai sírjai nagyon szépek, gondozottak, sokan naponta öntözik hozzátartozóik sírján a virágokat. Annak idején a régi harkaiak élvekkkel ültették be a sírokat, mert az asszonyok akkor nem értek rá ennyire, mint most. Képzelnék el, az asszonyoknak naponta legtöbbször kétszer is ki kellett menniük a szántókra, a szőlőhegyre és csak az esti harangszóra értek haza. Otthon várta őket még a napi teendő. Az élő növények kevés gondozással is szépek maradtak. A temető életében is változást hozott 1946, a kitelepítés, az első halottak napja. A tizenöt itthon maradt lakosból 7 asszony volt, nevezetesen Payer néni (a nagymamám), és az ő édesanyja, Kobermann néni, Lang néni, Baldauf néni, Laczkó néni és a Keresztúri utcában még egy Payer néni. Nagymamám mesélte, hogy 1946-ban az első halottak napjára az egész temető minden sírját rendbe hozták. Ettől kezdve az ő lelkiismeretbeli feladatuk lett, amit egyre nehezebben tudtak teljesíteni. A betelepített lakosok között kevés volt az idős, ezért ritkán volt szükség a temetőre. Az első évtizedekben csak a temető bejáratának közelébe temetkeztek.

Egy temető mindenkor kultúrtörténeti emlékeket is hordoz magában. Tükrözi a hozzátartozók esztétikai igényét, szépérzékét, anyagi helyzetét, a sírok kialakításán, értékén keresztül. Sok régi sírkő található a temetőnkben, közöttük gránit is akad. Régebben az egész temető tele volt szürke, vagy fekete gránit, magas sírkövel. Volt egy hatalmas, dupla hófehér márvány sírkő is. Sajnos ezeknek a sírköveknek a száma nagyon megcsappant, általában éjszakáról reggelre virradóan tűntek el, azok a sírkövek, melyeknek a sírját nem gondozták, az elhunytak nem volt itt hozzátartozója. Még a 80-as évek közepén is előfordult, hogy reggelre eltűnt egy-egy sírkő. A sírhelyeket 25 év óta kötelezően meg kell váltani. Ezzel a rendelkezéssel a sírkövek eltűnését egy kitelepített hölgy és mások leállították azzal, hogy megváltották az öreg sírhelyeket (megjegyzem, hogy erre a legutolsó, 1990-es falugyűlésen felhívtam a falu vezetőinek figyelmét).

Az 50-es, 60-as években szokássá vált hogy kislányok és nagyobbacska gondoztak egy-egy gyermeksírt, általában azokat, melynek sírkövén fénykép is van. Mindenszentek előtt versenyt rendeztünk, kinek sikerült legszebbé varázsolni a gondozott sírt. Miután az 1960-as évektől haza látogathattak a régi harkaiak, több családdal alakult ki barátság, aminek egyik megnyilvánulásként többen gondoznak hűségesen, fáradhatatlanul régi sírokat. Legszívesebben megnevezném azokat, akikről tudom, hogy gondozzák, a számukra ismeretlen elhunyt sírját, de nem szeretnék senkit sem azzal megsérteni, hogy bárkit kihagyok egy felsorolásból. Ezért ez úton mondom mindannyiunk nevében: KÖSZÖNJÜK! Amikor Sopronban a mai Berzsenyi Gimnázium mögött megszűnt a nagytemető, a városi múzeum igazgatója kiválogatta azokat a köveket, amelyeket az utókor számára érdemesnek tartott megőrizni. A kiválogatott 31 db sírkő látható ma a Deák téri múzeum kertjében. Ez év januárjában már tettem egy javaslatot a képviselő testületnek, most megismétlem a javaslatomat. Kultúrtörténetünk emlékeként a lejárt sírok köveit helyeztesse a temetőkerítés mellé, ahol szabad hely van és nem lehet temetni, pl. a nagy tömegsíroknál

Szabó Károly: Szent Péter Pál harangja

Vadgesztenyék strázsát állnak
S óvják szelíd álmát,
Büszkén őrzik száz éve már
Szent Péter Pál házát.

Fehér tornyán megrebben a
tolláskodó galamb,
mikor Fehérvárról beszél
a konduló harang.
Megáll a földön dolgozó,
Mert mindig így szokott,
S előveszi kosarából
Amit az Úr adott.

Harangoznak. Harangoznak
Vasárnap délelőtt.
Jön már Mariska néni is,
Szépen felöltözött.
Elindul a harangszó is,
Házak között szalad
S lelkét érinti annak is,
Aki otthon maradt.

Harangoznak, ha havat hord
a büszke téli szél,
süvíthet bárhogy, akkor is
Bettlehemről mesél.
Ki érti meg? Mi emberek?
Talán néhány percre.
Aki gyűlöl, az is éhes
angyal-szeretetre.

Harangoznak... harangoznak,
De búsan kong az érc.
Ki porból lettél, az a rend,
Hogy oda visszatérsz.
Könnycsepp perreg le vas-szemén
Ma gyászba öltözött.
Őt már hiába kérditek,
A mennybe költözött.

De él a hit s együtt leszünk
Ha szól a Messiás.
Aki voltál és aki vagy
Te leszel, senki más.
Ha csend borul falunk köré
S harangok sem szólnak,
Eszembe jut, hogy milyen szép
Mikor harangoznak.

*A harkai katolikus templom ünnepségére
1995. október*

Szabó Károly: Gondolatok egy osztálytalálkozó után

Tulajdonképpen júniusra terveztük az osztálytalálkozónkat, de végül is szeptember közepére tolódott az időpont. No, de semmi baj, hiszen a 35 (ennyi éve intettünk búcsút a harkai általánosnak) nem is kerek szám, így hát megegyeztünk minden extra nélküli vacsorával egybekötött társalgásba, beszélgetésbe. A program az ilyenkor szokásos forgatókönyv szerint alakult. Délután találkoztunk az iskolában. Volt, aki nem hitt a szemének: összezsugorodott, nem csak az udvar, de a folyosó és az osztályterem is, 3-4 évtizede még minden magasabb, szélesebb,

hosszabb és nagyobb volt. Arra azonban büszkék vagyunk, ha nem is keleti kényelemmel, de simán beértünk az iskolapadokba. A lányok éppen olyan csinosak voltak, mint 35 évvel ezelőtt, de mintha többet panaszkodtak volna. Két szeretett tanárnénink, Szűcs Szabó Sándorné és Rázó Józsefné is velünk, egykori tanítványaival tartott ezen a délutánon, illetve estén. Az osztály egyöntetű véleménye alapján ők bizony nem sokat változtak, egyedül csak a fürgeségüket nem sikerült igazán átmenteni a mai időkre. És a fiúk? Ha nem vesszük észre azt a pár (esetleg több) ősz hajszálat, ha eltekintünk attól a néhány ránctól a

homlokon, ha megfeledekezünk arról az egy-két kiló (?) súlyfeleslegről, elmondhatnánk, hogy legényesen fiatalok, de ha a teljes realitásnál maradunk, akkor is elmondhatjuk, hogy sikeres harcot vívtak a múltó idő megállíthatatlan seregével. 1969 júniusában 24-en fejeztük be általános iskolai tanulmányainkat Magyarfalván. A 35 éves évforduló résztvevői: Csongrádi Anikó, Démi János, Hamar Katalin, Majsa Judit, Molnár Katalin, Reinerth Ákos, Sáncai Erzsébet, Szabó Teréz, Szabó Károly, Zsirai Miklós. Jó néhányan betegség, illetve más elfoglaltságuk

miatt nem tudtak velünk együtt ünnepelni, emlékezni. Azonban minden helyrehozható, hiszen a Pláyer étteremben vacsora és egy kis poharazgatás közben megegyeztünk, lehet hogy már jövőre, de öt év múlva biztosan újra találkozunk.

Sajnos 5 társunk már nem vehetett, nem vehet részt e találkozókon, róluk a sírjaikra helyezett virágokkal is megemlékeztünk. Így a harkai temetőbe három, a soproni, valamint az iváni temetőbe egy-egy virágcsokor került a szeretet és az örök emlékezet szimbólumaként.

Osztálytársaink voltak:

Pál Mária

Horváth József (*Bongyor*)

Szűcs József

Taschner Vince

Tóth Erzsébet

Szabó Károly: **Híres emberek Harkán**

6. rész: **Az államfő szabadsága Magyarfalván**

A meleg nyári nap tüzes sugarai megmégolvastották a falu főutcájának apró kőzsalékok és bitumen keverékével előállított fedőrétegét. Az akkori utépítési technikával - az 1960-as évek közepén járunk - nem lett volna semmi baj, ha a Mindenható ebben az égövben csak három évszakkal ajándékoz meg bennünket, s elmaradtak volna a forró nyarak. De nem így történt. Ezért az emberek, ha éppen az utca túlsó oldalán volt dolguk, szinte akrobata ügyességgel kerülgették a megolvadt, ragadós szurkot. De nem így a gyerekek, akik iskolából jövet még az újonnan vásárolt - a 60-as évek sportcipőjét - a *dorkójukat* is beszentelték viháncolás kedvükben a fekete, ragacsos anyaggal. Ugyanígy járt szandáljával öltözetéről ítélve az az úriember, aki megvárta, míg a helyi határőrség lovaskocsija elhalad előtte az úton, hogy kényelmesen átsétáljon rajta az út másik oldalára. A kocsin ülő két végvári vitéz, mai fogalommal határőr, hosszasan nézte, vizsgálta az ismeretlen minden mozzanatát. Ezúttal a katonák nem álltak meg, mint ahogy ezt általában tették, nem igazoltatták az erre vetődött idegent, talán azért, mert valahogy mégiscsak ismerős volt az arca, az egész megjelenése számukra. Ez a rövid kis jelenet a község, Magyarfalva néhány emeletes épületének egyike előtt zajlott le, melynek falán a következő felirat volt olvasható: ÚJ ÉLET MGTSZ. Magyarfalván az első Termelőszövetkezet 18 fővel 1949-ben alakult meg, elnöke Keller Imre volt. 1956-59-ig a Nagy Imre-féle kormányprogram hatásaként megszűnt a szövetkezet. 1959-ben az erőszakos *téeszesítés* községünkben két mezőgazda-

sági közösséget is létrehozott, majd egy éves működés után 1960-ban egyesültek Új Élet néven. A mi emberünk egyenesen, határozott léptekkel a TSZ épülete felé vette az irányt. Az udvaron megkerülve az épületet a hátsó oldalán lévő lépcsőkön keresztül vezetett az út az irodákhoz. Kopogni sem kellett, hiszen a tornácra nyíló több ajtó közül az egyik a nagy hőség miatt sarkig tárva volt. Hívatlan vendégünk ezt kihasználva egy jó napot kívánok köszönettel lepte meg a tágas iroda széles, barnás színű asztala mögött ülő házigazdát. Jó napot - hangzott az ösztönszerű válasz, majd felpattanva székéről, mint aki kísértetet lát, csodálkozva, félszegen tette fel kérdését: „Maga az, Dobi elvtárs?” „Hát megismert?” - kérdezett vissza a váratlan jövevény.

Miután a „házigazda” az egyetlen működő (működhető) párt helyi alapszervezetének titkára, Nagy Lajos is bemutatkozott, hellyel kínálta vendégét, aki kérdései után ítélve nagy érdeklődést mutatott a termelőszövetkezet működése, gondja, eredményei iránt. Ezek az emberek, Nagy Lajos kor- és sorstársai, ahogy ma emlegetni szoktuk őket, a régi öregek, itt kaptak földet, házat, egzisztenciát, így nem csoda, ha közülük sokan a kommunizmusról, a szocializmusról szóló, államilag támogatott demagógia tévhitében éltek, és ők ezt komolyan is gondolták. De kár, hogy oly sokan nem élhették meg a 80-as évek végét. Lajos bácsi elsorolta gyorsan a szövetkezeti élet legnagyobb problémáit, kevés a munkaegység, lassú a gépesítés, ki tudja, talán panaszai meghallgatásra kerülnek a TV-ből és az

újságból is jól ismert államfőnél, vagy ahogy a szocializmus évei alatt nevezték, az Elnöki Tanács elnökénél, Dobi Istvánnál. Dobi Istvánt, a szegény paraszti háttérű, radikális és gyakori italozásai miatt könnyen irányítható kisgazdapárti vezetőt a kommunisták segédletével 1948-ban a miniszteri székbe ültették. Ennek a miniszterelnökségnek azonban csak formai jelentősége volt, a lényeg, hogy ez a stratégia is hozzájárult ahhoz, hogy így el tudták távolítani a politikai szinterről a Kommunista Párt egyetlen komoly vetélytársát, a Kisgazdapártot. Ezekben az időkben is a törvényerejű rendeletek kibocsátására jogosult Elnöki Tanács szerepe jelentős volt, ezért annak elnöke csak abszolút megbízható báb lehetett. 1952-1967-ig ezt a szerepet Dobi István játszotta nagy rutinnal, s ennek érdekében 1959-ben még az MSZMP tagjai közé is belépett. Ezért a pozícióért ellenszolgáltatásként „csak” a régi pártját, a Kisgazdapártot kellett elárulnia, valamint hűséggel és minden feltétel nélkül kiszolgálni az akkori hatalom érdekeit.

Visszatérve a Népköztársaság elnökének és a helyi párttitkárnak véletlen találkozására, akik fél óra múltán már a szövetkezet udvarán folytatták beszélgetésüket, ahol az államelnök bizalmasan elárulta, hogy innen nem messze, Sopron irányában megállította hivatali személyautóját, s egy kis pihenést engedélyezve testőreinek, míg ő néhány percre a szokásos ebéd utáni sétáját végzi. Nem szokás ugyan a „ráerőszakolt” védelmezőit becsapni, de egy kis szabadság neki is jár. Közben egy fiatal legény, kezében vödörrel az udvaron álló gémeskút felé közeledett. A magas rangú vendég kihasználva

az alkalmat, hozzálépett és feltette neki az ilyenkor szokásos sablonos kérdést a munkájával, a keresetével kapcsolatban. Az erős testalkatú, szigorú tekintetű ifjú nem éppen irodalmi nyelven, de érthetően adta tudtára véleményét annak a politikusnak, aki éppen a tévesztés, a szocialista mezőgazdaság egyik élharcosa volt. Szerencsére ennek a diskurzusnak egy fekete, a traktorkerekek kivájta mély csapákon átbukdácsoló személyautó érkezése vetett véget. A látogató egy gyors kézfogással búcsúzott el vendéglátójától és testőrei, akik biztonságára vigyáztak, illedelmesen, udvariasan tessékelték be a Volga hátsó ülésére, s szinte másodpercek alatt eltűntek az udvar széles bejáratánál. Innen egyenesen a Magyarfalvi Határőrséghez hajtottak, ahol Dobi István bemutathatta a lövészetben elsajátított tudományát kedvenc fegyverével, a pisztollyal. Ehhez igazán értett. Állítólag egyszer már megfordult Magyarfalván az elnöki Tanács elnöke, akkor volt katonatársához, Molnár Sándorhoz tért be, aki a jelenlegi Soproni utca 15. szám alatt lakott. Így hát nagyvonalakban már ismerte községünket, s betegsége miatt a soproni szívszanatóriumban tartózkodó Dobi István másodszor is kíváncsi volt a határmenti kis falura. A valamikor kubikusként kenyerét kereső Dobi István politikai karrierjére nem panaszkodhat, hiszen négy évig miniszterelnöke, tizenöt évig népköztársasági elnöke volt hazánknak. Neve, tettei után ítélve a történelemkönyv árnyékos lapjaira kerül(t). És ha nem is büszkén, de kuriózumként elmondhatjuk, hogy néhány órára a testőrök vigyázó szemei elől megszökve Magyarfalvára ruccant ki egy kis szabad levegőre, az egykori államfő.

Tájékoztatjuk kedves olvasóinkat, hogy ebben az évben önkormányzati szervezésben nem tartunk október 23-i megemlékezést. Az Általános Iskola **október 22-én 8 óra 10 perckor** fog rövid ünnepség keretében tisztelegni, az **1956-os Forradalom és Szabadságharc emlékének**, amelyre külön meghívót nem küldenek, de minden érdeklődőt szeretettel látnak.

HARKAI HÍRMONDÓ

Kéthavonként, 400 példányban megjelenő, térítésmentes lap, a harkai lakosok tájékoztatására.

Kiadja: a Harkai Önkormányzat

Szerkesztő: Dr.Hargitai László és Szabó Károly

Felelős kiadó: Rombai László polgármester